

Aan de gemeenteraad van Tubbergen

Zaaknummer
891028

Bijlagen
2

Onderwerp
Datum collegevergadering: 20 februari 2024, Raadsbrief 2024 nr. 17

Verzenddatum
22 februari 2024

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

Met deze brief informeren wij u over het feit dat het college instemt met de inhoud en indiening van de zienswijze namens de vier gemeenten in Noordoost-Twente op het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG).

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten akkoord te gaan met de zienswijze en de indiening daarvan door gemeente Dinkelland namens de vier gemeenten in Noordoost-Twente, voor 26 februari a.s.

Toelichting

Het rijk heeft het ontwerp Nationaal Plan Landelijk Gebied (NPLG) tot 26 februari 2024 ter inzage gelegd. Dit plan beschrijft de aanpak en uitgangspunten om te komen tot een landelijk gebied waar de kwaliteit van het water op orde is, waar planten en dieren kunnen voortbestaan en dat een bijdrage levert aan de strijd tegen en het anticiperen op klimaatverandering. Tevens geeft het inzicht in welke instrumenten en middelen de provincies kunnen inzetten om deze doelen in de provincies en met betrokkenen te realiseren.

De provincies stellen op basis van het NPLG dus een eigen plan op, het Provinciaal Plan Landelijk Gebied (PPLG). Hierin werken ze de doelen en keuzes verder uit en beschrijven ze hoe ze dat doen. Dit doen ze met alle betrokkenen en per gebied.

Hoewel formeel sprake is van een volgordelijkheid (eerst het NPLG en dan een PPLG) zien we in praktijk dat beide type plannen tegelijk (door)ontwikkeld worden. Er is echter veelvuldig afstemming tussen de provincie en het rijk over beide type plannen.

Als Tubbergen zijn wij lid van de VNG en aangesloten bij de P10. Wij ondersteunen de zienswijzen van beide organisaties. In aanvulling daarop en vanwege onze complexe situatie, geven we nadrukkelijk vijf aandachtspunten mee, die cruciaal zijn voor het gebied Noordoost Twente. In onze zienswijze vragen wij expliciet aandacht voor onder meer de volgende zaken:

1. Geef gemeenten ruimte voor maatwerk, in en met het gebied
2. Zonerings zijn geen doel op zich dus schrap deze uit de NPLG en laat per gebied onderzoeken wat de meest effectieve maatregelen zijn
3. Kom met een toekomstbestendig perspectief voor boeren
4. Zorg voor een integrale aanpak en voldoende middelen.

We willen benadrukken dat de generieke maatregelen zoals brede overgangsgebieden rond Natura2000 gebieden en brede bufferstroken langs water- en beeklopen voor onze gemeente onacceptabel zijn. De opgaven voor ons landelijk gebied zijn complex vanwege onder meer de stuwwallen, water- en beeklopen, meerdere N2000 gebieden en het kleinschalige cultuurhistorische landschap. De leefbaarheid en economie van onze gemeente is hier direct van afhankelijk. We willen middels gebiedsprocessen zoeken naar maatwerkoplossingen.

Door de zienswijze namens de vier gemeenten in te laten dienen, hopen wij dat onze oproep beter gehoord en erkend wordt. De zienswijze wordt rond 22 februari ingediend.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken. De griffier is te bereiken via telefoonnummer (0546) 62 80 00 of e-mailadres gemeente@tubbergen.nl

Hoogachtend,

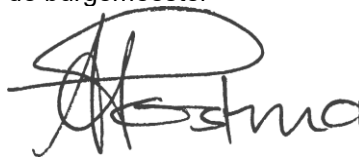
Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

Ing. J.L.M.Scholten

de burgemeester

Drs. A.H. Postma

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Participatie
o.v.v. ontwerpprogramma NPLG
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Inlichtingen bij
Kim Nijland

Uw kenmerk

Zaaknummer
890970

Onderwerp
zienswijze concept ontwerp NPLG

Bijlagen:
1x zienswijze VNG
Verzenddatum
20 februari 2024

Geachte heer, mevrouw,

De vier gemeenten uit Noordoost Twente hebben een groot belang bij een toekomstbestendig buitengebied, waarin de verschillende opgaves zo veel mogelijk in samenhang en gedragen tot stand komen. Wij maken ons echter zorgen over de aanpak zoals deze nu in het NPLG omschreven staat en de grote gevolgen die het heeft voor onze gemeenten. Daarom dienen wij deze zienswijze in.

Inleiding

Noordoost Twente kenmerkt zich door een groot landelijk gebied, met een grote en actieve agrarische sector, met meerdere Natura2000 gebieden, stuwwallen, hoge zandgronden, vele water- en beeklopen, een kleinschalig landschap en een sterke historische verbondenheid tussen de bewoners en dit gebied. De landschappelijke kwaliteit is van grote waarde voor recreatie en toerisme. Derhalve zullen de gevolgen hier ingrijpender zijn dan in menig andere Nederlandse gemeente.

De vier gemeenten van Noordoost Twentse beschouwen het ontwerp NPLG op hoofdlijnen als een waardevolle stap om het landelijk gebied toekomstbestendig te maken, rekening houdend met de integrale opgaven van klimaat, water en natuur voor iedereen, door middel van een gebiedsgerichte aanpak.

Er is echter meer nodig dan het realiseren van opgaven. Er is grote behoefte aan een concreet toekomstperspectief voor de agrarische sector en daarmee ook voor onze vier gemeenten. De opgaven voor Noordoost Twente zijn zeer complex. Door de kenmerken van ons gebied komen alle opgaven rondom water, klimaat en natuur samen. Een aantal zaken in het ontwerp NPLG helpt niet bij het proces om gezamenlijk te werken aan de gewenste transitie van ons landelijk gebied.

Wij ondersteunen de zienswijzen van de VNG en de P10. In aanvulling daarop en vanwege onze complexe situatie, willen we nadrukkelijk vijf aandachtspunten meegeven, die cruciaal zijn voor het gebied Noordoost Twente.

Aandachtspunten Noordoost Twente

1. Aandacht voor gebiedsgericht werken

Het NPLG moet duidelijke en heldere doelen en kaders stellen, waarna deze per gebied kunnen worden uitgewerkt. Gebiedsgericht werken is cruciaal voor het draagvlak in het gebied en de kans van slagen van gebiedsprocessen. Niemand kent het gebied beter dan onze bewoners, ondernemers en gebiedspartners. Daar zit de kennis en ervaring. De bereidheid om mee te denken is er, maar dan moet die ruimte en dat vertrouwen ook geboden worden.

2. Aanwijzen van zones

In het ontwerp NPLG wordt gesproken over het aanwijzen van overgangszones rondom N2000 gebieden en brede bufferzones langs beken van 150 tot 200 meter. Als vier gemeenten van Noordoost Twente roepen we nadrukkelijk op om het aanwijzen van zones onderdeel te laten zijn van het gebiedsgericht werken. Laat ons per gebied kijken wat de meeste effectieve maatregelen zijn. Generiek beleid zoals de overgangszones en bufferzones betekent voor Noordoost Twente het einde van de agrarische sector en deze sector is cruciaal voor het in stand houden van ons landschap, voor de leefbaarheid van het gebied en voor recreatie en toerisme.

3. Aandacht voor sociaaleconomisch perspectief

Ook vragen wij aandacht voor het sociaaleconomisch perspectief voor de gebieden. De opeenstapeling van opgaven in Noordoost Twente zet de leefbaarheid en brede welvaart in de verschillende deelgebieden onder druk. Het is noodzakelijk om te komen tot een concreet en toekomstbestendig perspectief, dat agrariërs helpt bij de gewenste transitie en het vinden van nieuwe verdienmodellen. Generieke maatregelen zoals genoemd onder punt 2 maken reëel perspectief onmogelijk.

4. Natuurpact leidend

Maak de opgaven niet groter dan noodzakelijk. U geeft aan dat de opgaven vanuit het natuurpact leidend zijn maar dat de provincies aanvullende ambities mogen maken. Echter, die ambities maken de al bijzonder grote opgaven in ons gebied nog groter. Laat de afspraken uit het natuurpact leidend zijn en laat aanvullende ambities onderdeel zijn van de gebiedsgerichte aanpak.

5. Beschikbaar stellen van financiën

Wij vragen om voldoende middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering. Om de transitie op gang te brengen zijn beheers- en uitvoeringsgelden noodzakelijk. Door het langjarig vergoeden van maatschappelijke diensten die bijdragen aan de doelen kan een belangrijke impuls worden gegeven aan het herstel van de basiskwaliteit natuur en de groenblauwe dooradering, inclusief het herstel van het cultuurlandschap en de positieve effecten daarvan op de klimaat- en natuuropgaven en biodiversiteit. Wij verzoeken u de groen blauwe dooradering binnen de scope van het NPLG te brengen en het gebied hierin financieel te ondersteunen.

De vier gemeenten van Noordoost Twente verzoeken u om bij de verdere uitwerking van het NPLG onze invalshoeken mee te nemen en deze ook als input te gebruiken voor het beleid van een nieuw kabinet.

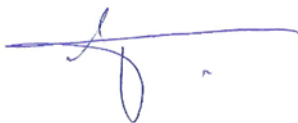
Tot slot

Wij voelen ons als gemeenten nauw betrokken bij de opgaven en wij willen hier gezamenlijk en integraal aan meewerken. Als gemeenten zijn we verplicht om zo goed mogelijk de belangen van onze inwoners, ondernemers en gebied te behartigen. De opgaven zijn dusdanig complex en omvangrijk, dat niet kan worden volstaan met een generieke aanpak die voor heel Nederland gehanteerd wordt. Zelfs binnen Noordoost Twente zijn verschillende aanpakken op verschillende plekken nodig. We verzoeken u om ons de tijd, ruimte, middelen en het vertrouwen te geven om gebiedsgericht te werken aan de gewenste transitie.

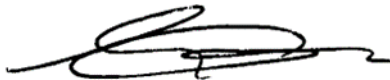
Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders,

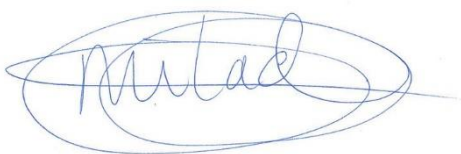
Richard de Way
Gemeente Dinkelland

Ursula Bekhuis-Groothuis
Gemeente Tubbergen

Milad Lahdo
Gemeente Losser

Maaïke Rödel
Gemeente Oldenzaal

VNG concept-III zienswijze ontwerp-NPLG

I Inleiding

Met dank voor de ter inzagelegging van het ontwerp *Nationaal Programma Landelijk Gebied* (NPLG) vindt u in dit schrijven de zienswijze van de VNG op het ontwerp. Dat doen we in aansluiting op de periodieke interbestuurlijke afstemming met de (koepels van) provincies, waterschappen en gemeenten over de ontwikkeling, bijstelling en uitvoering van het NPLG – onder andere via de uitwerkingsagenda.

De VNG ondersteunt de notie uit uw begeleidende brief dat het aan het nieuwe kabinet is om het NPLG definitief vast te stellen, maar dat de ingediende zienswijze gebruikt worden voor de verdere vormgeving van zowel het NPLG als PPLG's. Tot slot ondersteunen wij uw notie dat de zienswijzen door het Rijk worden gebruikt als input bij de formatie en voor de te maken keuzes van een nieuw kabinet.

Voor wij in detail ingaan op onze zienswijze, benoemen wij graag dat de VNG het ontwerp NPLG op hoofdlijnen beschouwt als een waardevolle stap om het landelijk gebied toekomstbestendig te maken, rekening houdend met de integrale opgaven van klimaat, water en natuur voor iedereen en met een gebiedsgerichte aanpak.

Er is echter meer nodig om de opgave te realiseren, waarbij een honger is aan perspectief en concretisering daarvan om positiever aan ieders toekomst te werken. Daarom bieden wij onze zienswijze aan. Deze is gebaseerd op de dialoog die wij continue voeren met onze gemeentelijke achterban, alsmede op ervaringen van de constructieve interbestuurlijke afstemming. Op basis daarvan hebben wij het ontwerp getoetst op drie cruciale invalshoeken die nodig zijn voor het succesvol realiseren van het NPLG. Die invalshoeken betreffen de uitvoerbaarheid & integraliteit, de mate waarin het ontwerp inspeelt op leefbaarheidsaspecten en de vormgeving van de interbestuurlijke samenwerking. Wij verzoeken u bij de verdere uitwerking van het NPLG deze invalshoeken mee te nemen en bij de input voor het nieuwe kabinet deze invalshoeken mee te geven.

II Drie invalshoeken op hoofdlijnen:

1. *Uitvoering & integraliteit*

Het ontwerp NPLG is onderdeel van een complexe ruimtelijke puzzel. VNG hecht groot belang aan:

- voldoende structurele (financiële) middelen, eenvoudig te verkrijgen, in te zetten en te verantwoorden voor een doel- gebiedsgerichte uitvoering en beheer
- bij te dragen aan, en slim samen te werken, als het gaat om het beschikbaar hebben én houden van voldoende capaciteit in de regio's en de actuele capaciteit ook laten meewegen waartoe we samen wel en niet in staat zijn om goed uit te voeren (uitvoerbaarheid doelen)
- bij het maken van verdere keuzes inzake het ontwerp NPLG en andere programma's 1) de integraliteit van de opgaven scherp te bewaken en 2) ruimte houden om lokale keuzes te kunnen maken waarin ook afwegingen gemaakt kunnen worden voor leefbaarheid.
- Gemeenten in staat te stellen, conform omgevingswet, primair verantwoordelijke te blijven voor de leefomgeving, zodat mensen, bedrijven en natuur in samenhang gedijen.

2. *Leefbaarheid en sociaaleconomische aspecten*

De VNG heeft zorgen over de mate waarin – naast de doelen gericht op natuur, water en klimaat – sociaaleconomische doelen per gebied voor handen zijn om leefbaarheid te borgen. De VNG roept een nieuw kabinet werk te maken van concretisering van perspectief en lange termijnzekerheid voor (agrarische) bedrijven en inwoners. Voorzie dat van een integraal gebiedsfonds zodat met maatwerk leefbaarheid, brede welvaart én toekomstperspectief wordt geboden aan inwoners in gebieden en kernen waar grote inspanningen moeten worden geleverd en een enorme transitie gaande is. Met zo'n fonds hebben gemeenten meer mogelijkheden om hun wettelijke bevoegdheid als primair verantwoordelijke voor de leefomgeving waar te maken. Dat is regelen wat mensen, bedrijven en natuur nodig hebben om te kunnen gedijen. Dat is voor hen lange termijnzekerheid en een wervend perspectief vanuit de overheid krijgen wat richting geeft bij investeringskeuzes. Dat is voor gemeenten: afwegingen kunnen maken die ruimte biedt aan lokaal vakmanschap, innovatie en prioriteiten. En met gemeenten blijvend en vooraf afstemmen over de concretisering van structurerende keuzes.

3. Rol gemeenten in interbestuurlijke samenwerking

VNG waardeert de passages over de interbestuurlijke samenwerking in het ontwerp met het uitgangspunt dat betrokken overheden samenwerken met als inzet ieders verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit is ook in lijn met artikel 2.2. Omgevingswet. Het uitwerken van die samenwerking, zowel als het gaat om generieke maatregelen als wanneer het gaat om gebiedsgerichte werken is niet iets wat in de praktijk vanzelfsprekend goed loopt of voor elk gebied hetzelfde betekent, het hebben van goede intenties is onvoldoende. Een goed begrip voor elkaars individuele verantwoordelijkheden, bevoegdheden en belangen is nodig om de samenwerking echt tot een succes te maken, zowel op landelijk, provinciaal, gebieds- als gemeentelijk niveau. Wij vragen u om veel aandacht te besteden aan die uitwerking van die samenwerking en ruimte te bieden voor maatwerk per gebied.

Tot slot is er een specifiek punt wat deze gedachte aan samenwerking op voorhand al doorkruist en dat betreft het werken met aanwijzingen en verplichtingen zoals het Rijk in het ontwerp NPLG overweegt. Zo staat er over het werken aan overgangsgebieden beschreven dat het Rijk overweegt om meer nadruk te leggen op het aanwijzen en inrichten van overgangsgebieden, via instructieregels voor provinciale omgevingsverordeningen in het besluit Kwaliteit Leefomgeving. VNG vraagt daarom nadrukkelijk om een werkwijze waarbij aanwijzingen tot stand komen via gebiedsgericht werken. Zo blijven we werken vanuit draagvlak onder inwoners in gebieden wat cruciaal is omdat we alleen samen deze transitie aan kunnen. Een te solistische aanwijzing en inrichting bij structurerende keuzes doorkruist afspraken in het kader van het interbestuurlijk samenwerken. Deze samenwerking vraagt om een volgordelijke werkwijze: perspectief concretiseren, ruimtelijke keuzes maken en daarna taken toedelen vanuit logische bevoegdheden en daarmee een werkbare planning inrichten (rekening houdend met beschikbare capaciteit in regio).

III Nadere uitwerken drie invalshoeken

In het onderstaande worden deze drie invalshoeken en bijbehorende oproepen van de VNG verder uitgewerkt.

- 1. Uitvoering & integraliteit: het ontwerp NPLG is onderdeel van een complexe ruimtelijke puzzel. – dit vraagt prioritering en oog voor integraliteit van andere ruimtelijke opgaven**
Het ontwerp NPLG is een bouwsteen voor de bredere ruimtelijke puzzel die wordt gelegd in het kader van de NOVEX in relatie tot de Nota Ruimte. Daarnaast zijn er – naast de al vele lopende

programma's en principes als water en bodem sturend- andere bouwstenen in ontwikkeling. Onder meer op het gebied van bedrijfsvestigingen en de visie 2050 inzake mobiliteit. De optelsom van de vele programma's die afkomstig zijn van de verschillende ministeries landen allemaal op de tafel van gemeenten die zich over álle opgaven buigen. Op gemeentelijk niveau komt alles samen waar de integrale puzzel of het uitsluiten van functies merkbaar wordt. VNG vraagt hiervoor verdere uitwerking hoe we ons samen hiertoe per gebied in staat stellen. Immers de ruimtelijke puzzel is complex, het totaal aan het aantal doelen overstijgt de beschikbare ruimte én vraagt om 1) het combineren van functies (integraliteit) waar nog een goede werkwijze voor nodig is, 2) heldere keuzes wat niet meer kan en vooral ook om 3) prioritering. Dus maak gebiedsgericht concrete keuzes om tot daadwerkelijke uitvoering met maatwerk te komen. Dat is ook eerst goede maar stilstaande initiatieven tot uitvoering brengen. Bovendien verdient de uitvoeringskracht versterking, vooral bij kleinere gemeenten die al moeite ondervinden om goed mee te doen met gebiedsprocessen. De (financiële) middelen bij gemeenten ten behoeve van de uitvoering die nog om concretisering vraagt, zijn beperkt. Dat geldt ook voor de beschikbaarheid van capaciteit. **VNG roept op oog te hebben voor;**

- **voldoende structurele (financiële) middelen, eenvoudig te verkrijgen, in te zetten en te verantwoorden voor een doel- gebiedsgerichte uitvoering en beheer**
- **bij te dragen aan en slim samen te werken als het gaat om het beschikbaar hebben én houden van voldoende en adequate personele capaciteit in de regio's en de actuele capaciteit ook laten meewegen waartoe we samen wel en niet in staat zijn om goed uit te voeren (uitvoerbaarheid doelen)**
- **bij het maken van verdere keuzes inzake het ontwerp NPLG en andere programma's 1) de integraliteit van de opgaven scherp te bewaken en 2) ruimte houden om lokale keuzes te kunnen maken waarin leefbaarheid ook een plek heeft.**

2. Leefbaarheid en sociaaleconomische aspecten

Over de noodzaak voor het brengen van meer balans tussen de leefomgeving en de natuur in ons land bestaat een gedeeld beeld. VNG stelt dat het een gezamenlijke opgave is om de stikstofuitstoot terug te dringen wat bijdraagt aan herstel van natuur, biodiversiteit, waterkwaliteit en economische ontwikkelruimte voor bijvoorbeeld het bouwen van woningen. Er is dan ook werk aan de winkel.

De VNG vindt de gekozen insteek in het NPLG voor het gebiedsgericht werken belangrijk. Het maakt het werken op een integrale manier mogelijk alsook het vinden van draagvlak in de gebieden zelf. Cruciaal daarbij is één van de vier de geformuleerde hoofdogaven in het ontwerp te weten het beschermen en bevorderen van een vitaal gebied, waar je prettig, gezond en veilig kunt wonen, werken, ondernemen en recreëren. Voor ons is dit een levend en herkenbaar landschap wat mensen waarderen, waarin ruimte is voor vitale landbouw, veerkrachtige natuur en overige functies. De VNG vindt het belangrijk dat daarvoor sociaaleconomische doelen in het gebiedsproces worden ontwikkeld en geborgd in de gebiedsprogramma's en als zodanig staan benoemd in het ontwerp NPLG, inclusief instrumentarium om daar op te sturen. De VNG heeft zorgen over de mate waarin – naast de doelen gericht op natuur, water en klimaat – sociaaleconomische doelen worden opgesteld en geborgd om leefbaarheid op peil te houden. Denk ook aan autonome ontwikkelingen dat grote aantallen boeren binnen 10 jaar verwachten te stoppen, wat vraagt om nieuwe invulling en doelen voor een gebied. VNG vindt het nodig ook dit perspectief te bieden in gebieden.. Inwoners voelen "leefbaarheid" nog té vaak onvoldoende wat leidt tot ongemak en ongenoegen en niet leidt tot het versterken van het vertrouwen van onze inwoners. Iets dat ook duidelijk is geworden uit de analyses van de heer Remkes en een

rapport als 'Elke regio telt'. Mede tegen die achtergrond pleit de VNG voor het investeren in sociaaleconomische doelen en acht het noodzakelijk er ook financiële middelen voor beschikbaar te stellen in het kader van het ontwerp-NPLG. Daarbij is het ook nodig dat in verdere uitwerking van de plan MER de effecten van NPLG op het sociaaleconomische worden onderzocht, wat ontbreekt in de scope van de Nota Reikwijdte en Detailniveau.

Tot op heden wordt dat aspect in het Transitiefonds uitgesloten en zijn ook de geboden koppelkansen mondjesmaat en te vrijblijvend. Een gebiedsfonds is hiervoor een al geteste oplossing gekoppeld aan de kansenagenda's die worden opgesteld naar aanleiding van 'Elke regio telt' en de indicatoren van 'brede welvaart'. Met zo'n fonds kan maatwerk geleverd worden aan initiatieven van inwoners en bedrijven die bijdragen aan NPLG-doelen. Het activeert de samenleving mee te doen. Dat niet alleen, op die manier is deze enorme transitie kansrijker omdat het geenszins zonder de samenleving kan, de overheid kan het niet alleen. **De VNG roept een nieuw kabinet werk te maken van concretisering van perspectief en lange termijnzekerheid voor (agrarische) bedrijven en inwoners. Voorzie dat van een integraal gebiedsfonds zodat leefbaarheid, brede welvaart, lange termijnzekerheid én toekomstperspectief wordt geboden aan inwoners in gebieden en kernen waar grote inspanningen moeten worden geleverd en een enorme transitie gaande is.**

3. Rol gemeenten en interbestuurlijke samenwerking

Gemeenten dragen op diverse manieren bij aan de opgaven die samenhangen met het ontwerp-NPLG. Ook de aanpak piekbelasting zorgt voor veel werkzaamheden door gemeenten. Denk aan locaties waar activiteiten wel of juist niet kunnen plaatsvinden, het toedelen van functies aan locaties en/of het herbestemmen van locaties. VNG vindt het waardevol dat over de interbestuurlijke samenwerking in het ontwerp staat opgenomen dat alle betrokken overheden met de inzet van hun verantwoordelijkheden én met respect voor elkaars verantwoordelijkheid samenwerken in lijn met artikel 2.2. Omgevingswet. Wat wringt is dat deze gedachte in een aantal gevallen al op voorhand dreigt te worden doorkruist. Zo staat er (pg 80) over het werken aan overgangsgebieden beschreven dat het Rijk overweegt om meer nadruk te leggen op het aanwijzen en inrichten van overgangsgebieden, via instructieregels voor provinciale omgevingsverordeningen in het besluit Kwaliteit Leefomgeving. Hierbij krijgen provincies de verplichting deze gebieden aan te wijzen en kunnen belangrijke afwegingen voor deze inrichting meegegeven worden. De werkwijze en de bijdrage en rol die gemeenten leveren, verdient verdere uitwerking wat we – naast het ontwerp-NPLG – samen willen doen in de uitwerkingsagenda.

Daarom verzoeken wij dat overheden onderling rekening houden met elkaars bevoegdheden in lijn met Omgevingswet en code Interbestuurlijke Verhouding. Dat betekent gemeenten in staat stellen primair verantwoordelijke voor de leefomgeving te zijn (Omgevingswet). Dat betekent in ieder geval blijvende afstemming met gemeenten bij concretisering van structurerende keuzes en aanwijzing van overgangsgebieden en bijvoorbeeld ook bij bufferzones in beekdalen. Elkaars bevoegdheden in acht nemen betekent ook een completere ruimtelijke en integrale afweging kunnen maken, waarbij het Rijk heldere kaders meegeeft. Die mate van sturing van die kaders is gebiedsafankelijk denk aan gebieden met bovenregionale opgaven. Voorafgaand is een concreet toekomstperspectief nodig, waarmee we ruimtelijke keuzes maken om vervolgens te bepalen wiens bevoegdheden en taken daar het beste bij passen om daarna een werkbare planning in te richten voor medeoverheden.

Op die manier kunnen gemeenten ook (tijdig) inwoners voorbereiden op veranderingen. En waar nodig betrekken om weerstand niet te laten toenemen en vooral draagvlak te versterken wat uitvoering ten goede komt.

VNG vraagt daarom dus op een werkwijze waarbij aanwijzingen tot stand komen via het gebiedsgericht werken. Zo blijven we werken vanuit draagvlak onder inwoners in gebieden wat cruciaal is omdat we alleen samen deze transitie aan kunnen.

Een te solistische aanwijzing en inrichting bij structurerende keuzes doorkruist afspraken in het kader van het interbestuurlijk samenwerken. Deze samenwerking vraagt om een volgordelijke werkwijze: perspectief concretiseren, ruimtelijke keuzes maken en daarna taken toedelen vanuit logische bevoegdheden en daarmee een werkbare planning inrichten (rekening houdend met beschikbare capaciteit in regio. VNG wijst in dit verband ook naar de handreiking overgangsgebieden¹ die zij in de zomer van 2023 publiceerde.

---

¹ <https://vng.nl/sites/default/files/2023-07/aan-de-slag-met-overgangsgebieden-n2000.pdf>
werkdokument zomer '23